

2025/2322

14.11.2025

SKLEP SVETA (SZVP) 2025/2322

z dne 13. novembra 2025

v podporo krepitvi državnih zmogljivosti za boljšo zaščito civilistov in ublažitev vpliva konvencionalnih in nastajajočih oborožitvenih tehnologij

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji ter zlasti člena 28(1) in člena 31(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V globalni strategiji za zunanjo in varnostno politiko Evropske unije iz leta 2016 (v nadaljnjem besedilu: globalna strategija EU) je poudarjeno, da bo Unija okrepila svoj prispevek k skupni varnosti Evrope.
- (2) V globalni strategiji EU je navedeno, da Unija odločno podpira univerzalizacijo, dosledno izvajanje in izvrševanje večstranskih pogodb in režimov za razoroževanje, neširjenje in nadzor nad oborožitvijo.
- (3) Eden takih instrumentov, tj. Konvencija Združenih narodov o prepovedi ali omejitvi uporabe nekaterih vrst klasičnega orožja, za katere se lahko šteje, da imajo čezmerne travmatične učinke ali da glede ciljev delujejo enako (v nadaljnjem besedilu: CCW), ureja uporabo nekaterih vrst klasičnega orožja, za katere se lahko šteje, da imajo čezmerne travmatične učinke na udeležence spopadov ali da zelo škodujejo civilnemu prebivalstvu, v oboroženih spopadih.
- (4) Unija želi prispevati k univerzalizaciji, izvajanju in krepitvi CCW za zagotovitev, da bo ostala močan in učinkovit del večstranskega sistema za razoroževanje, neširjenje orožja in nadzor nad oborožitvijo, in sicer na podlagi dela, opravljenega na podlagi Sklepa Sveta (SZVP) 2021/1694 ⁽¹⁾.
- (5) Poleg tega želi Unija podpreti izvajanje pakta za prihodnost, ki so ga države članice Združenih narodov sprejele leta 2024, da bi obnovile svoje zaveze miru in varnosti z dogovorom o pomembnih ukrepih za krepitev svetovne stabilnosti. Ti ukrepi vključujejo ponovno potrditev obveznosti iz obstoječih mednarodnih instrumentov o razoroževanju, sprejetje inovativnih pristopov in razvoj novih orodij za boljšo zaščito civilistov –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

1. Cilj projekta, ki ga podpira ta sklep, je okrepiti državne zmogljivosti za zaščito civilistov in ublažitev posledic konvencionalnih in nastajajočih oborožitvenih tehnologij.
2. V ta namen Unija podpira naslednje dejavnosti:
 - (a) zagotavljanje anticipatornih, dinamičnih in odzivnih pristopov za obravnavanje novih in nastajajočih oborožitvenih tehnologij;
 - (b) obravnavanje vpliva nastajajočih oborožitvenih tehnologij na zaščito civilistov z okrepljenim tehničnim, praktičnim in normativnim znanjem deležnikov;
 - (c) prispevanje k izvajanju pakta Združenih narodov za prihodnost ter spodbujanje ciljev Združenih narodov za trajnostni razvoj in mednarodnega prava človekovih pravic na področjih, kjer so ti skladni s prizadevanji za humanitarno razorožitev.
3. Podroben opis projekta je naveden v Prilogi k temu sklepu.

⁽¹⁾ Sklep Sveta (SZVP) 2021/1694 z dne 21. septembra 2021 v podporo univerzalizaciji, izvajanju in krepitvi Konvencije o prepovedi ali omejitvi uporabe nekaterih vrst klasičnega orožja, za katere se lahko šteje, da imajo čezmerne travmatične učinke ali da glede ciljev delujejo enako (CCW) (UL L 334, 22.9.2021, str. 14, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1694/oj>).

Člen 2

1. Za izvajanje tega sklepa je odgovoren visoki predstavnik Unije za skupno zunanjo in varnostno politiko (v nadaljnjem besedilu: visoki predstavnik).
2. Za tehnično izvedbo projekta iz člena 1 je odgovoren Urad Združenih narodov za razorožitev (v nadaljnjem besedilu: UN-ODA).
3. UN-ODA svoje naloge opravlja pod odgovornostjo visokega predstavnika. V ta namen visoki predstavnik sklene potrebne dogovore z UN-ODA.

Člen 3

1. Referenčni finančni znesek za izvajanje projektov iz člena 1 je 1 299 897,33 EUR (v nadaljnjem besedilu: odhodki).
2. Odhodki se upravljajo v skladu s postopki in pravili, ki se uporabljajo za proračun Unije.
3. Komisija nadzoruje, ali se odhodki pravilno upravljajo. V ta namen z UN-ODA sklene ustrezen sporazum (v nadaljnjem besedilu: sporazum). V njem se določi, da mora UN-ODA zagotoviti prepoznavnost prispevka Unije na način, ki ustreza obsegu tega prispevka.
4. Komisija si prizadeva skleniti sporazum čim prej po začetku veljavnosti tega sklepa. V primeru težav v postopku o tem obvesti Svet, obvesti pa ga tudi o datumu sklenitve sporazuma.

Člen 4

1. Visoki predstavnik Svetu poroča o izvajanju tega sklepa na podlagi šestmesečnih poročil, ki jih pripravi UN-ODA. Ta poročila so podlaga za ocenjevanje, ki ga izvede Svet.
2. Komisija poroča Svetu o finančnih vidikih projektov iz člena 1.

Člen 5

1. Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.
2. Ta sklep preneha veljati 36 mesecev po datumu sklenitve sporazuma iz člena 3(3). Ne glede na navedeno pa preneha veljati šest mesecev po začetku njegove veljavnosti, če v tem obdobju ni bil sklenjen tak sporazum.

V Bruslju, 13. novembra 2025

Za Svet
predsednica
S. LOSE

PRILOGA

PROJEKTNİ DOKUMENT

Krepitev državnih zmogljivosti za boljšo zaščito civilistov in ublažitev posledic konvencionalnih in nastajajočih oborožitvenih tehnologij**1. OZADJE IN UTEMELJITEV**

Države članice Združenih narodov so leta 2024 sprejele pakt za prihodnost, s katerim so prek dogovora o pomembnih ukrepih za krepitev svetovne stabilnosti obnovile svoje zaveze miru in varnosti. Ti ukrepi so vključevali ponovno potrditev obveznosti iz obstoječih mednarodnih instrumentov o razoroževanju, sprejetje inovativnih pristopov in razvoj novih orodij za boljšo zaščito civilistov.

Ukrep 26 pakta za prihodnost je namenjen temu, da se podprejo prizadevanja držav za zaščito civilistov pred grožnjami konvencionalne in nastajajoče oborožitvene tehnologije. V ukrepu 27 je priznано, da hitre tehnološke spremembe pomenijo priložnosti in tveganja za skupna prizadevanja za ohranjanje mednarodnega miru in varnosti, ter izpostavljeno, da je treba nujno obravnavati nastajajoče tehnologije na področju smrtonosnih avtonomnih orožnih sistemov.

Poleg tega so države v ukrepu 14 najostreje obsodile uničujoče posledice oboroženih spopadov za civiliste, civilno infrastrukturo in kulturno dediščino in izrazile še posebno zaskrbljenost zaradi nesorazmernih posledic nasilja v oboroženih spopadih na ženske, otroke, invalide in druge osebe v ranljivem položaju.

Vse navedeno skupaj kaže, kako pomembno je, da so ljudje v središču vprašanj, povezanih z oboroženimi spopadi ter uporabo in nadzorom konvencionalnih in nastajajočih oborožitvenih tehnologij, s poudarkom na ukrepih za spodbujanje humanitarnih načel, človekovih pravic, trajnostnega razvoja in drugih vidikov, ki so bistveni za blaginjo ljudi.

Projekt naj bi kot celostno operativno orodje politike krepil znanje in zmogljivosti držav za blažitev posledic konvencionalnih in nastajajočih oborožitvenih tehnologij ter izpolnjevanje njihovih obveznosti na podlagi humanitarnih pogodb, ki so jih ratificirale.

2. CILJI

Splošni cilj sklepa Sveta bo naslednji: okrepiti zmogljivosti držav za zaščito civilistov in blažitev posledic konvencionalnih in nastajajočih oborožitvenih tehnologij.

V ta namen se bodo v okviru projekta izvajale naslednje dejavnosti:

- (a) varovanje prihodnosti z anticipatornim, dinamičnim in odzivnim obravnavanjem novih in nastajajočih oborožitvenih tehnologij;
- (b) obravnavanje vpliva nastajajočih oborožitvenih tehnologij na zaščito civilistov z okrepljenim tehničnim, praktičnim in normativnim znanjem deležnikov;
- (c) prispevanje k izvajanju pakta za prihodnost ter spodbujanju ciljev trajnostnega razvoja in mednarodnega prava človekovih pravic na področjih, kjer se približujejo prizadevanjem za humanitarno razoroževanje, in
- (d) nadgrajevanje dela, opravljenega v okviru projekta v podporo univerzalizaciji, izvajanju in krepitvi Konvencije o prepovedi ali omejitvi uporabe nekaterih vrst klasičnega orožja (CCW) (Sklep Sveta (SZVP) 2021/1694 z dne 21. septembra 2021).

3. PRIČAKOVANI REZULTATI IN DEJAVNOSTI

V okviru projekta se bodo izvajale naslednje dejavnosti:

3.1 Dejavnost 1: Varovanje prihodnosti glede na tehnološki napredek

3.1.1 Namen dejavnosti

Cilj tega projekta bo pomagati državam pri dejavnem predvidevanju in obravnavanju novih in nastajajočih izzivov in prilagajanju na tehnološke spremembe ter zagotoviti, da odgovorne inovacije in zavezanost zaščiti civilistov ostanejo v ospredju zasnove in uporabe nastajajočih oborožitvenih tehnologij. Natančneje, namen te dejavnosti bo spremljati države pri njihovih večstranskih posvetovanjih o smrtonosnih avtonomnih orožnih sistemih, zlasti v okviru skupine vladnih strokovnjakov za nastajajoče tehnologije na področju smrtonosnih avtonomnih orožnih sistemov.

3.1.2 Opis dejavnosti

Rezultati bodo vključevali:

- izdelavo vsaj dveh študij, ki vključujeta ocene tveganja, da bi bili seznanjeni z razvojem in uporabo nastajajočih oborožitvenih tehnologij, ter oceniti njihove morebitne posledice za svetovni mir in varnost, mednarodno humanitarno pravo in mednarodno pravo človekovih pravic;
- organizacijo do šest dialogov za olajšanje interdisciplinarnega sodelovanja med znanstveniki, vodilnimi predstavniki industrije, strokovnjaki za etična vprašanja, inženirji in diplomati, da bi se spodbujale celostne rešitve in zagotovilo, da se pri zasnovi in uporabi nastajajočih oborožitvenih tehnologij v zadostni meri upoštevajo etične, pravne in humanitarne posledice ter posledice za človekove pravice. Vsaj eden od dialogov bo potekal v sodelovanju z akademskimi in raziskovalnimi ustanovami, da bi izboljšali poznavanje vloge žensk in mladih pri razoroževanju ter izboljšali ozaveščenost o tem, pri čemer bodo sodelovali tudi strokovnjakinje in mladi, dejavni na področju razoroževanja.

3.1.3 Pričakovani rezultati dejavnosti

- Študiji bosta preučili ter dali vpogled in politična priporočila glede morebitnih posledic novih in nastajajočih orožnih tehnologij ter opredelili možnosti za odzivanje in sodelovanje držav. To naj bi po pričakovanjih privedlo do večjega sodelovanja držav in drugih deležnikov pri teh vprašanjih. Dialogi bodo priložnost, da se doseže napredek v posvetovanjih o smrtonosnih avtonomnih orožnih sistemih in zagotovi podpora za napredek ustreznih medvladnih procesov, zlasti skupine vladnih strokovnjakov za smrtonosne avtonomne orožne sisteme v obdobju 2025–2026 in pozneje.
- S to dejavnostjo se bosta poleg tega spodbujala zbiranje in sintetizacija širokih pogledov na to vprašanje, poleg tega pa bodo na mednarodnem prizorišču in v večstranskih razpravah, tudi s skupino vladnih strokovnjakov za nastajajoče tehnologije na področju smrtonosnih avtonomnih orožnih sistemov, predstavljena opredeljena vprašanja in slišani doslej premalokrat slišani glasovi, zlasti s svetovnega juga.
- Cilj dejavnosti bo tudi zagotoviti, da se vloga žensk in mladih pri razoroževanju obravnava celostno in z vizijo dolgoročnega vključevanja. Tako se pričakuje, da bodo ženske in predstavniki mladih opolnomočeni in sposobni sodelovanja v zvezi z relevantnimi temami ter da se bodo opredelile in uresničevale možnosti za sodelovanje s končnim ciljem, da bi smiselna udeležba na različnih forumih za razoroževanje postala norma.

3.2 Dejavnost 2: Spodbujanje in lajšanje nacionalnega izvajanja Konvencije o prepovedi ali omejitvi uporabe nekaterih vrst klasičnega orožja in drugih ključnih instrumentov

3.2.1 Namen dejavnosti

Ta dejavnost bo osredotočena na to, da se državam in ustreznim deležnikom zagotovijo celostno znanje in zmogljivosti glede operacionalizacije in izvajanja CCW in drugih ključnih mednarodnih humanitarnih instrumentov, ki so jih ratificirale, ter glede tega, kako se ta področja približujejo mednarodnim obveznostim na področju človekovih pravic in ciljem trajnostnega razvoja.

3.2.2 Opis dejavnosti

Rezultati v okviru te dejavnosti bodo vključevali:

- zagotavljanje tehnične pomoči največ štirim visokim pogodbenicam CCW za revizijo in/ali podporo pri pripravi/posodobitvi zakonodaje in/ali politik ter priročnikov za izvajanje Konvencije in njenih protokolov, z uporabo vodil za izvajanje CCW, pripravljenih na podlagi Sklepa Sveta (SZVP) 2021/1694;
- razvoj uporabniku prijazne spletne platforme „vse na enem mestu“, ki zagotavlja celovite informacije o instrumentih humanitarnega razoroževanja in bi vključevala:
 - pravno knjižnico izvedbene zakonodaje, politik ustreznih instrumentov in drugih ustreznih virov, da se izboljša znanje držav in olajša izmenjava informacij o najboljših praksah in pravnem razvoju;
 - platformo za lažje posredovanje prošenj za tehnično pomoč, ki povezuje države, ustrezne deležnike in strokovnjake, ki lahko zagotovijo tehnično pomoč, povezano s svetovanjem pred ratifikacijo ter izvajanjem instrumentov humanitarnega razoroževanja in skladnostjo z njimi;
 - platformo, ki vsebuje zunanje vire, da bi se lahko države seznanile z urejenim gradivom, povezanim s humanitarnim razoroževanjem, ter bile seznanjene z razvojem dogodkov in trendov;
 - e-platformo za poenostavitev letnega poročanja o izbranih instrumentih humanitarnega razoroževanja, kar bo zagotovilo preglednost in odgovornost ter zmanjšalo breme za države pri izpolnjevanju obveznosti poročanja.

3.2.3 Pričakovani rezultati dejavnosti

- Pričakuje se, da bo dejavnost z zagotavljanjem ciljno usmerjene tehnične pomoči privedla do okrepljenega nacionalnega izvajanja CCW s strani izbranega števila visokih pogodbenic. To bo poleg tega privedlo do večje prepoznavnosti smernic za izvajanje, oblikovanih v okviru Sklepa Sveta (SZVP) 2021/1694, in postavilo praktične temelje za zagotavljanje usmerjene pomoči pri izvajanju v prihodnje.
- Pričakuje se tudi, da bo ta dejavnost privedla do vzpostavitve spletne platforme, ki jo bo gostil UN-ODA in bo vsebovala širok nabor praktičnih orodij, smernic in gradiva, vključno s podatkovno zbirko nacionalne zakonodaje in politik. Platforma bo omogočila splošno razpoložljivost gradiva in zagotavljala praktično pomoč državam v zvezi z obveznostmi letnega poročanja na podlagi izbranih instrumentov humanitarnega razoroževanja, da bi povečali število predložitvev. Poleg tega bo platforma prispevala tudi k večji jasnosti glede dopolnjevanja pogodb o humanitarni razorožitvi, da se bodo podprla prizadevanja za izvajanje in univerzalizacijo.

3.3 Dejavnost 3: Priprava tehničnih orodij in ozaveščanje o zaščiti civilistov

3.3.1 Namen dejavnosti

Ta dejavnost bo osredotočena na izmenjavo najboljših praks in pripravo tehničnih orodij za oblikovalce politik, strokovne delavce in organizacije, da bi izboljšali zaščito civilistov v oboroženih spopadih in ublažili posledice orožja. Dejavnost bo prispevala tudi k ukrepom za krepitev zaupanja med državami, ki so pogodbenice ustreznih instrumentov mednarodnega humanitarnega prava in človekovih pravic ali so te instrumente potrdile.

3.3.2 Opis dejavnosti

Rezultati v okviru te dejavnosti bodo vključevali:

- organizacijo vsaj treh delavnic za vladne uradnike, vojaško osebje in predstavnike civilne družbe, namenjene izmenjavi informacij o oblikovanju in izvajanju najboljših praks, povezanih s politikami in praksami za zaščito civilistov;
- vsaj eno raziskavo/kontekstualno analizo o zaščiti civilistov pred posledicami orožja, da se opredelijo glavna področja možnih ukrepov za države in s tem povezane rešitve, ki vključujejo morebitno zbliževanje in dopolnjevanje z ustreznimi mehanizmi na področju človekovih pravic;
- en vodnik po orožju in strelivu za lažje evidentiranje nezgod, da bi se okrepila zmogljivost Združenih narodov za zbiranje podatkov, povezanih z orožjem, vključno z identifikacijo orožja in podrobnostmi o smrti ali poškodb, s ciljem okrepiti odgovornost in informirano odločanje.

3.3.3 Pričakovani rezultati dejavnosti

- Delavnice naj bi udeležencem omogočile boljše razumevanje na človeka osredotočenih pristopov k zmanjšanju posledic orožja. Poleg tega bodo omogočale dialoge med najrazličnejšimi akterji, vključno z vojaškimi in civilnimi strokovnjaki na terenu, da bi opredelili praktične ukrepe za izvajanje na človeka osredotočenih strategij na različnih strokovnih področjih, hkrati pa spodbujali prehajanje znanja med sektorji, ob opiranju na priporočila mednarodnih mehanizmov na področju človekovih pravic. Namen teh vojaških dialogov z vladnimi in civilnimi deležniki, uradniki in deležniki iz obrambne industrije ter predstavniki civilne družbe in drugimi povezanimi strokovnjaki je opredeliti in zbrati konkretne primere dobre prakse za zaščito civilistov pred uporabo konvencionalnega orožja. Zbrane informacije naj bi prispevale k širšemu sodelovanju držav in deležnikov v zvezi s tem vprašanjem, da bi se oblikovala izkustvena skupnost, ki daje prednost zaščiti civilistov, in bi se zagotovile praktične smernice za države, ki so v procesu pregleda ali priprave nacionalnih politik in praks.
- V analitičnem dokumentu bodo opredeljena in predlagana področja ukrepanja za države, da bi se okrepili pristopi k zaščiti civilistov v okviru obstoječih instrumentov humanitarnega razoroževanja. Zato se pričakuje, da bodo države ob podpori UN-ODA sprejele predlagane ukrepe in izkoristile priložnosti za sodelovanje.
- Pričakuje se, da bodo tehnične smernice izboljšale natančnost in zmogljivost Združenih narodov pri zbiranju z orožjem povezanih podatkov prek svojih različnih subjektov in agencij, vključno s strokovnjaki na terenu, s čimer bi se neposredno odzvali na pozive držav, naj Združeni narodi zagotovijo podatke o uporabi orožja in zaščiti civilistov na bolj standardiziran način. Poleg tega bo to pomagalo zagotoviti dosledno uporabo terminologije in konceptov v smernicah in informacijah, ki jih zagotavljajo Združeni narodi.

4. OSEBJE

Za izvajanje tega sklepa Sveta bo potrebna stalna prisotnost osebja v Ženevi, da bo zagotovljeno racionalizirano izvajanje dejavnosti, ki potekajo od sprejetja prejšnjega sklepa Sveta.

Glede na obseg predlaganih dejavnosti, ki so navedene zgoraj, ter za zagotovitev visokokakovostnega izvajanja in vzdržnosti prizadevanj v okviru tega sklepa je predlagano imenovanje namenskega vodje programa na ravni P3 in ene osebe za zagotavljanje administrativne podpore na ravni GS s polnim delovnim časom in deljenimi stroški. Sredstva za prvo leto za osebje GS bodo zagotovljena iz drugih zunajproračunskih sredstev, UN-ODA pa bo države članice EU tudi pozval, naj financirajo delovno mesto nižjega strokovnega uradnika (JPO) za podporo in izvajanje dejavnosti CCW. Dodatne kadrovske zahteve bodo zajemale strokovne svetovalce in posamezne izvajalce za pripravo posebnih dejavnosti ali produktov, kadar strokovnega znanja in izkušenj ni mogoče najti interno.

5. SPREMLJANJE, OCENJEVANJE IN POROČANJE

UN-ODA/Izvedbena podporna pisarna za CCW bo predložila letna poročila o napredku pri izvajanju projekta.

6. TRAJANJE

Izvajanje projektov naj bi skupaj trajalo 36 mesecev.

7. PREPOZNAVNOST EU

Ženevska enota UN-ODA bo v skladu s prakso ZN zagotovila prepoznavnost prispevka EU, vključno z ustreznim znamčenjem projektne gradiva, da bi se izpostavila vloga in prispevek EU k projektnim dejavnostim. To bo zagotovilo, da bo prispevek EU prepoznaven, pregleden in ustrezno znamčen.

8. UPRAVIČENCI

Glavni upravičenci tega projekta so predstavniki držav, vključno s formalnimi predstavniki, nacionalnimi kontaktnimi točkami ter strokovnimi delavci in vojaškim osebjem. Med upravičenci so tudi ključni deležniki, ki delujejo na področju humanitarne razorožitve, vključno s subjekti in agencijami ZN, ki podpirajo države pri izvajanju različnih zavez, povezanih z instrumenti za humanitarno razoroževanje.
